

Kas tēi Kantauēiai, Divieēiai, Narvaiðiai, Gandinga, Jērubaiēiai?

KUNGĪS VĪGANDS

Su draugu vīkom kelio nu Plungēs ont Palonguos.

– No va, saka ons monēi, – gret bus miestielis su mona pavardies upvardijēmo. Mona pavardie **Norvaiðus** – reiðk **Nuor vaiði**, – links mā rokava uns.

Privaiþiavos kelē þenkla, katros ruodē kriþti i anus, nustebov, nes tēn bova paraðita **Narvaiðiai**. Aiðko, ēe gīven þmuonēs su **narava** arba **naravuotē** þmuonēs. Apramēnau anon, kad ēe tekra ir **Norvaið**, tik par kalbininku griekus upvardintē tþp navikosþ.

Prēsēmēnīau ē **Kontautiu** miestelē pavadēnēma, partvarkīta tū kalbos normintuoju. Par anus **Kantauēiai** pavēta **Kantauēiais**. Tuo miestelē pavadēnēms ir kēlēs nu **garsē** þemaitējēs rēkē **Kontauta**, **kontēna** – dēdēlþ savēm patēnkīnta, vēskuo torēntē þmogaus pavardies. Ē dabā tuokiū tēn natrūkst. Net senūs þemielapiūs **Kontovci** bova raðuoma. Dabā tū muoksla vīru þariedīmo esam paðvēstē þrotīngāþem Imanueli **Kantou**, katros sokritikava, net grīnoju þruota.

Raðta mokītuojþ aiðkēn, kad dvēbalsis **on** netīnkams lietovīu kalbā. Nu tumet **Juonava** turīeto būtē **Janava**. Ot, gautu velniū anēi nuo Juonū. Kaþēn kon Janinas tumet þsakīto?

Daug mūsa vietuovardīu ir kēlēn nu tuos vēituos gīvenīusī þmoniū pavardīu.

Dā na tþp senþ i **Dēdvīþ** bova þarvadintē i **Divieēius**. Dēdēlþ gera vēita... Mes, þemaitþ, tonkþ tþp vadēnam ton veita, kor lietovīu karalþ þiestē vākōtīuo. Nepagluosīto up tuokīus darbelīus kalbinīnku **Dēdiūju vīēiu** kaima gīventuoþþ. **Vītis** kara laiko ir vadēnams rīterio.

Skouda rajuona þarēbie so Plungēs rajuono ir **Dvarvīþ**. Tas kaims tþp þat kalbinīnku þarvadīnts – i **Dvarvieēius**.

Galem þasēkuolītē, kad torem ē dā veina karēðkas kēlmies kaima pavadēnēma – **Galvīþ**. Ons ir natuolēþ Gardū miestelē, dabā vadēnams þemaitīu Kalvarējē. Gerā, kad anuo kalbinīnkā „nasutvarkē” i **Galvieēius**; tabie koks bova – **Galvīēiai**.

Keik þupronto dā mūsa mokslavīrþ nier sobrēndē ēr dēl tuo dras-

Alyvos. Danutės Mukienės nuotrauka

ka mūsa **Godinga**, vadīndamē anon **Gandinga**. Sunkþ so tou mums, þemaitēms, sosētaikītē. Nuors īstuoīrkā ē saka, kad tas pavadēnēms ir korēððkas kēlmies, bet tas kalbinīnkams natrokda normīntē vietovardīus, nuors ēr naþēna dā, kon uns reiðk.

Je nator tei kalbuos normintuoþþ kuo veikītē, teþo iðtāisa þapras-tas klaidas sava þridērbtas **Jērubaiēiu** kaima pavadēnēmē. Naskrai-da pas mumis **jērubēs**, tik **jerubēs** – mēðka vēðtelēs.

Tvarkītē rþk ē mūsa vietovardīus, katrēi nu opēs **Bebrunga varda** ir **gavē**. Teik metu kāþ torem laīsvē, bet rusīzmu dar neatsīkratuom. Gal Rusēþuo **o** taras **a**, bet pas mumis tā veīsas tik **bebrā**. Anēi stāta upies rungus (uþtvankas), nu tuo ē opēs pavadēnēms – **Bebrungs**. Graþēnos tēkrouþi opēs pavadēnēma, teks tvarkītē **Babrugīenu** kaima, **Babrunga** senīunējēs pavadēnēmus.

Þemaitīs galīeto sakītē: „Vadīnk nuors ē þeēio, dounas að tau nakeþso”, bet a neupšēmanīs kumet nuors ē þemaitīu kalba, pavardēs, a dā kou nuors tēi kalbinīnkā „sunormīntē”. Nesu prið normēnēma – þemaitīðku pavadēnēmu vērtēma i lietovīu kalbā, bēt tas tor būtē þadarīta þruotingā, neþraronont þrasmēs, īstuoīrēnēs reiðkēmēs. Tēms lietovīntuoþems þu þērmo rþkto þasērokoutē so senuoļs, gēmosþs ēr augosþs tūs kraðtūs, īðsīaðkīntē vietovīu vardū kēlmē, þrasmē ēr tik tumet miegītē anus normīntē. Tumet gal ē nebūtu tuokiū nasosēþratēmu. Tor būte abēþpusīs rīðīs. Sunormīnts pavadēnēms tor ið lietovīu kalbuos sklondþ grīþtē atgal þemaitēðkā, je pavadēnēms naēiðkraīþīs þrasmīs, nabūs þemaitīūs ē atmests. Þuprontam, kad sulīetovīnts pavadēnēms tor būtē aiðkos, lēngvþ tarams ē aukōtīaitīu, ē dzūku, ē kētū regēþuonu þmuoniū. Bet þuk nier **Kantauēiai**, **Godinga**, **Norvaiðiai**, **Jerubaiēiai** sunkþ taramīs kētū lietovīu... Bīeda ta, kad mūsa raðta þmuonis tonkþ iðþn up þruota kraðta. Sunkþ þuprastē, a nuors þasēruodītē mokītesnþs up kētus, a ið natorīejēma kon veikītē tokīum divu þridērb. Kāþ anei nasupront, kad tarmēs ir þendrēnēs lietovīu kalbuos þagrīnds. Je tū tarmīu gerā naþēnā, normīntē natori teisēs. Tarmēs nier þendrēnēs kalbuos þriedā. Anuos ir tas ðaltēnis, katros anon gērda.

Atruoda, ka tik nadēdēlē þemaitējēs dalelē, katra ir aþi Plungē, aþraðīau, vuo kēik ēe normēnont vietuovardīus ir klaidū þridarīta. Vēsū dā kuo gera ē að naþēnau ēr napamēnavuoþau, vuo kas kētor dā dedas? Sakītīuo, þaeksþerīmentavuoþ ont mūsa sþronda, þronģē muoksla vīrā, ē oþtenk, vēs teik mes tabsakom **Kontautþ**, **Norvaiðþ**, **Godinga**, **Jerubātþ**. Laīks ē þmuonēs þaruodē, kad muokam sauguoþē sava gīmtūþu vēitu pavadēnēmus, naoþþmērōtam anū tþp þat, kaþ ēr sava kalbuos – þemaitīu.